

turligvis fremkom fra Modpartens Side den forventede Formalitetsindsigelse, at Sagen hørte for Hof- og Stadsretten. Denne Indsigelse procederedes samme Retsdag, og der blev givet Dom ved samme Retsmødes Slutning, hvorved Formalitetsindsigelsen afviste, og i Henhold til de Indstævntes subsidiaire Begjæring blev givet dem en Frist af 8 Dage til at svare i Realiteten. Næste Retsdag procederede vi altsaa Realiteten og fik Dom 8 Dage efter. Den hele Sag gik altsaa tilende i Løbet af 14 Dage fra den Dag, da den første Gang var bleven indbragt for Retten, men Enhver, som er fortrolig med Proceduren ved de Retter, hvor skriftlig Behandling finder Sted, vil vide, at det der for de Indstævnte vilde have været en temmelig let Sag at procedere denne Formalitet i 3—4 Maaneber og derefter, selv om Sagen i Formaliteten gik dem imod, at gaa til at procedere Realiteten og ligeledes trække det ud i 3—4 Maaneber, saa at man kunde have procederet 3 Hjerdingaar eller maasse henimod et halvt Aar paa denne Sag, f. Ex. ved Hof- og Stadsretten, medens det lykkedes i 14 Dage at føre den til Ende ved Søs og Handelsretten. Saaledes er altsaa Forskjellen; men tillige, det bør jeg bemærke, ere Formerne ved Søs og Handelsretten saa elastiske, at hvor en Sag efter sin Bestaenelse virkelig trænger til Oplysning, hvis Tilveiebringelse kræver en længere Tid, tilstede Formerne ogsaa med stor Lethed, at dette sker. Jeg lyttede med særdeles Opmærksomhed til det Foredrag, vi i gaar hørte af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein), et æret Medlem, der med Føje paaberaabte sig sin lange og mangeaarige Erfaring som Dommer i høit forskjellige Sillinger, og da ogsaa navnlig som Dommer i Søs og Handelsretten som dennes Formand. Jeg lyttede spændt efter, om der fra det ærede Medlems Side skulde fremkomme Bemærkninger i Retning af saadanne Forandringer eller Ændringer, som Søs og Handelsretten efter hans prøvede Erfaring kunde give Anledning til at ønske. Jeg hørte nu vel, at det ærede Medlem ganske vist yttrede, at han — jeg tror Udtrykket var saaledes — i enkelte Stykker havde fundet, at Søs og Handelsretsproceduren var mindre tilfredsstillende eller kunde trænge til nogen Forandring; men hvilke disse enkelte Stykker vare, hørte jeg ikke, at det ærede Medlem senere kom ind paa. De Anker, som det ærede Medlem, jeg sigter til, rettede imod vor Procedure, vare, saavidt jeg forstod ham, alle rettede mod vor skriftlige Procedure, saaledes som samme finder Sted ved vore sædvanlige Retter. Dan anførte saaledes blandt Andet som en Mislighed ved vor Procedure, altsaa vor skriftlige Procedure, at Dommerne i Grunden komme i saa liden Berøring med Parterne eller deres Sagførere; de modtog kun disses Fremstilling gennem skriftlige Indlæg. Denne Indvending fra det

ærede Medlems Side er vistnok fuldstændig rigtig, men den rammer jo kun ikke Proceduren ved Søs og Handelsretten, hvad der heller ikke var det ærede Medlems Mening, thi der foredrages jo Sagen mundtlig af Parterne, og der skal Retten ikke danne sig nogen Mening om Sagen efter de skriftlige Indlæg. Det ærede Medlem nævnte endvidere som en Mislighed ved vor ordinære Procedure i dens skriftlige Form, at Dommeren maatte lade sig nøie med de Beretninger om Vidneres Forklaringer, som vare tilførte til Protokollen — jeg tror, det ærede Medlem endogsaa brugte det Udtryk: de undertiden tarvelige Protokolforsøker i saa Henseende. Dette er en Indvending, hvis Rigtighed jeg ogsaa fuldkommen erkjender, men som ogsaa, hvad det ærede Medlem jo heller ikke mente Andet, kun træffer vor skriftlige Procedure, men ikke Proceduren ved Søs og Handelsretten, hvor Forholdet, som det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, jo netop er dette, at Vidnerne forhøres for den samme Ret, som skal dømme i Sagen, og at man strengt holder over, ligesom de Herrer Bagmænd, der sidde i Søs og Handelsretten, sætte megen Pris paa, at de samme Dommere komme til at paahøre Vidneforklaringen, som senere skulle affige Dom i Sagen. Der var nogle andre Momenter, som det ærede Medlem nævnte, og hvor han i Relationen mellem Søs og Handelsretten og Høiesteret udtalte at have fundet nogen Svaghed. Han nævnte som saadanne Punkter, at Høiesteret ikke ser Vidnerne. Jeg skal ikke i dette Øieblik komme ind paa, om dette kunde være ønskeligt; men det er ialtsald Noget, der ikke kan lægges Proceduren ved Søs og Handelsretten til Last. Det ærede Medlem nævnte fremdeles i den Forbindelse, at man enkelte Gange i Høiesteret ikke har respekteret de Udtalelser, som fandtes i Søs og Handelsrettens Domme om, hvad Parterne mundtlig havde vedgaaet — saaledes forstod jeg det ærede Medlem, — og han henpegede til, at en Paragraf i det foreliggende Lovforslag, § 267, netop tilsigter at forpligte Høiesteret til at gjøre det. Jeg skal heller ikke komme ind derpaa; det er under alle Omstændigheder jo heller ikke Noget, der kan nævnes som en Anke mod den nuværende Søs og Handelsretsprocedure, og det var heller ikke, saavidt jeg forstod, det ærede Medlems Hensigt, at det skulde være det. Hvis det ærede Medlem i sit Foredrag havde fundet Anledning til at komme ind paa de nærmere Grindringer, han mente i enkelte Stykker kunde gjøres mod den nuværende Procedure ved Søs og Handelsretten, vilde vi vistnok, idetmindste jeg for mit Vedkommende, have sat megen Pris derpaa som en Belønning; thi der er neppe Nogen, der i den Grad som det ærede Medlem har Kjendskab dertil. Saavidt jeg har kunnet danne mig en Mening derom, tror jeg, der er et Punkt i Søs og Handelsrettens Procedure, som kunde